



## МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

# НАКАЗ

08 08 2022 р.

м. Київ

№ 408

Про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу експерименту за темою «Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів» за вересень 2021 – червень 2022 роки

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167, наказу Міністерства освіти і науки України від 20.09.2021 № 1000 проводиться експеримент за темою «Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів» на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей у вересні 2021 – червні 2022 роках.

На підставі висновку науково-методичної комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України від 02 червня 2022 року (протокол № 13), з урахуванням пункту 1 частини першої статті 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 15.06.2022 № 22.1/10-759 та з метою продовження експерименту

### НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:

1) звіт про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу експерименту за темою «Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів» на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей за вересень 2021 – червень 2022 роки (далі – Експеримент);

2) програму проведення II (концептуально-діагностичного) етапу проведення експерименту за темою «Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів» на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей на липень 2022 – червень 2023 роки.

2. Науково-методичній комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (далі – Комісія):

1) заслухати у червні 2023 року звіт про завершення проведення II (концептуально-діагностичного) етапу Експерименту (далі – звіт);

2) здійснити експертизу виконання програми проведення II (концептуально-діагностичного) етапу Експерименту (далі – експертиза);

3) звіт та висновки експертизи подати до Міністерства освіти і науки України для прийняття відповідного рішення.

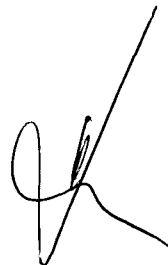
3. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Баженков Є.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу закладам загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей, які є учасниками Експерименту.

4. Комісії та Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Баженков Є.) забезпечити дотримання законодавства усіма суб'єктами інноваційної освітньої діяльності цього Експерименту під час його проведення.

5. Департаментам освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Львівської та Черкаської обласних державних адміністрацій разом з відповідними інститутами післядипломної педагогічної освіти сприяти закладам загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей, які є учасниками Експерименту, у забезпеченні необхідних умов для організації та проведення Експерименту.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

Міністр



Сергій ШКАРЛЕТ

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

наказ Міністерства  
освіти і науки України

*РР РР Додат № 708*

**Звіт**  
**про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу експерименту за**  
**темою «Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних**  
**компетентностей учнів старших класів»**  
**на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва,**  
**Львівської та Черкаської областей**  
**за вересень 2021 р. – червень 2022 р.**

Відповідно до Програми експерименту на 2021–2022 роки, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.09.2021 № 1000 «Про проведення експерименту на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва, Львівської та Черкаської областей» основними завданнями I (організаційно-підготовчого) етапу експерименту визначено:

- розробити науково-теоретичне забезпечення змісту експерименту;
- організувати методичний супровід педагогічних колективів у контексті завдань експерименту;
- здійснити науково-методичне обґрунтування базових понять за темою експерименту;
- вивчити та проаналізувати зарубіжний і вітчизняний педагогічний досвід з проблеми експерименту;
- розробити методики та технології дослідження, механізми оцінювання експериментальних даних;
- розробити кадрове забезпечення експерименту: сформувати склад учасників експерименту, визначити та уточнити функціональні обов'язки членів експериментальної групи у розв'язанні завдань експерименту;

- налагодити дієву співпрацю в галузі використання тьюторської технології з профільними закладами вищої освіти, провідними українськими та міжнародними освітніми організаціями;
- дослідити особливості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти щодо організації освітнього процесу з використанням технології тьюторингу.

Відповідно до завдань I етапу (вересень 2021 р. – травень 2022 р.) проаналізовано нормативно-правові акти з питань функціонування і розвитку освіти в Україні, обговорено їх зміст на шкільних методичних об'єднаннях; проаналізовано науково-методичну літературу та передовий вітчизняний і зарубіжний педагогічний досвід з метою вивчення стану розробленості проблеми тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів в педагогічній теорії та освітній практиці.

Предметом особливої уваги педагогічних колективів закладів загальної середньої освіти стали праці вчених, присвячені феномену тьюторингу (теоретичний і практико орієнтований напрями), розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів та супровідної діяльності тьютора в цьому контексті (Д. Бех, Н. Бібік, А. Бойко, І. Гарбузюк, Н. Гавриш, Д. Гоулман, Н. Дем'яненко, Е. Зеєр, Е. Де Боно, І. Ермаков, Л. Коваль, К. Осадча, Т. Швець, Д. Вуд, Е. Гордон, З. Залевський, А. Зембжуська, В. Карпінська-Мушчал, Д. Палфрейман, А. Сарнат-Частко, Я. Трачинський, К. Чайка-Хелмінська, П. Чекерда інші). Систематично проводилося ознайомлення педагогічних колективів – учасників експерименту з науковою літературою за темою експерименту з подальшим її обговоренням. Проведений аналіз теоретичних напрацювань учених, досвіду підвищення професійної компетентності вчителів на засадах тьюторингу став початком створення банку даних з проблеми дослідження. Зокрема, створено електронну базу даних, що містить наукові й науково-методичні напрацювання вітчизняних і зарубіжних науковців (статті, посібники, монографії, дисертаційні дослідження тощо), яку розміщено на

Google-Диску.

Під поняттям «тьюторинг» розуміємо педагогічну діяльність з індивідуалізації освіти (первинний робочий варіант). Поняття «соціальна компетентність» розглядається (первинний робочий варіант) як сукупність певних особистісних та соціальних знань, навичок, що є запорукою інтеграції та соціалізації людини в соціумі. «Особистісна компетентність» (первинний робочий варіант) трактована як володіння засобами та прийомами самовираження і саморозвитку. Оскільки поняттям «компетентність» вагома роль відводиться особистісному перетворенню будь-якого соціального знання або досвіду, його інтеріоризації, вважаємо, що соціальну та особистісну компетентності слід вивчати взаємозалежно, цілісно.

Сьогодні існує декілька визначень поняття «соціально-особистісна компетентність», яке в ході експерименту буде уточнюватися.

Соціально-особистісна компетентність – це сукупність знань про власні особливості, можливості, здібності, потреби, вміння реалізовувати свій потенціал у соціальному середовищі за допомогою діяльності відповідно до своїх ціннісних орієнтацій, виражений у конкретному результаті діяльності (Соколова Н.А. Формування соціально-особистісної компетентності дитини: монографія, 2011 р. Видавництво: LAP Lambert Academic Publishing, 180 с.).

Соціально-особистісна компетентність – це сукупність знань, навичок, ставлення та поведінки, які необхідні людям для досягнення успішних виборів у житті. Національна дослідницька рада США, Чиказький консорціум (США) та Університет Міннесоти (США) визначають п'ять соціальних та особистісних компетенцій, кожна з яких складається з кількох навичок і здібностей (Включення соціальних та особистих компетенцій у навчання в класі та ефективність вихователя: посібник для вчителів, 2015 р. Видавництво: Department of Education TM; American Institutes for Research, USA. 50 с.).

Соціально-особистісна компетентність викладача закладу вищої освіти – це складне, інтегративне, постійно незавершуване утворення особистості викладача, що характеризується довготривалим і всебічним процесом

формування системи загальнолюдських і професійних цінностей, ставлень, відношень до себе як людини та фахівця, соціуму та професійного поля діяльності (коледжу, університету, академії тощо) як важливої соціалізуючої інституції; процес розвитку та формування даної компетентності супроводжується безперервними процесами інтеріоризації-екстеріоризації в системі «внутрішнє середовище особистості викладача» – «зовнішнє середовище/соціум» (Мельниченко О. В., Блозва О. Г. Соціально-особистісна компетентність викладача у сучасній вищій школі. Молодий вчений, 2018. № 9 (61). С. 50-54).

Під поняттям «тьюторський супровід» розуміємо педагогічну діяльність з індивідуалізації освіти, спрямовану на виявлення і розвиток освітніх мотивів та інтересів особи, пошук освітніх ресурсів для створення індивідуальної освітньої програми, формування освітньої рефлексії людини (Дем'яненко Н. М. Тьюторство як професія та інструмент індивідуального супроводу в освіті. Історико-педагогічні студії: Науковий часопис / гол. ред. Н.М. Дем'яненко. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 11–12. 195 с.).

Відповідно до програми розроблено нормативно-правове забезпечення експерименту, зокрема, локальні нормативно-правові документи на рівні закладу – накази про організацію експерименту в закладі освіти (Приватна школа «Афіни» м. Києва, наказ № 179 від 22.09.2021 р.; ліцей «Еколенд», наказ № 181 від 22.09.2021 р.; Український аграрний ліцей, наказ № 2 від 22.09.2021 р.; заклад загальної середньої освіти «Фінансовий ліцей», наказ № 112/1-о від 30.09.2021 р.); Положення про творчу групу педагогів (учителів) – учасників експерименту; Положення про експеримент. Внесено зміни до посадових обов'язків педагогічних працівників закладів освіти. Оптимізовано за напрямками і завданнями методичні служби закладів освіти.

Вивчено стан готовності педагогічних працівників до інноваційної освітньої діяльності. Відповіді на питання Анкети про рівень знань щодо теоретичного підґрунтя впровадження нових освітніх технологій (далі – НОТ) розподілилися таким чином: 25,5 % вважають, що достатньо теоретично

обізнані, 68,6% – що знань достатньо, але є потреба в їх удосконаленні, 3,9 % – обізнаність є невисокою, 2,0% – достатньо знань, але необхідно постійно вчитися, оновлювати їх. У практичному застосуванні НОТ розподіл такий: 49,0% застосовують на практиці новинки 1-5 разів на рік, 29,4% – 6-9 разів, 21,6% – 10–20 разів. Причинами, які гальмують упровадження НОТ, названі: 41,2% – брак часу, 25,5% – надмірна насиченість матеріалу, 15,7% – недостатнє матеріально-технічне забезпечення, 9,8% – упровадження поспіхом, 7,8% – психологічна неготовність, 2,0% – консерватизм. Серед напрямів щодо поглиблення знань з упровадження НОТ названі: 56,9% – ознайомлення з новинками, 51,0% – відвідування уроків/заходів колег, 51,0% – участь у методичних об'єднаннях, семінарах, нарадах, 43,1% – методична робота в закладі освіти, по 2,0% – авторські фахові тренінги, обговорення педагогічних ідей з колегами, вивчення зарубіжного досвіду шкільної освіти, ознайомлення з новими науковими статтями, монографіями, неформальну освіту (курси, тренінги тощо). Бажання впроваджувати НОТ виявило 47,1% респондентів, 23,5% прагнуть упроваджувати, але не вважають себе достатньо професійними, 21,6% відповіли, що спочатку хотіли б вивчити досвід колег, 7,8% бажають та вже готові ділитися власним досвідом. Привабливими рисами інноваційної освітньої діяльності названо (у відсотковому відношенні): 60,8% – нові методи та форми навчання, 66,7% – підвищення власної професійної компетентності, 49,0% – можливість проявити себе, 46,0% – спонукальний момент інтересу учнів до навчання. Засвідчено систематичне застосування наступних інноваційних освітніх технологій: 21,6% – ігрові технології, 19,6% – інтерактивні технології, 19,6% – інформаційні технології, 17,6% – проєктні технології, по 5,9% розподілилися між технологіями формування критичного мислення, проблемним навчанням, ситуативним моделюванням, 11,8% притримуються особистісно-зорієнтованого навчання, по 2,0% інтегрують, комбінують перелічені освітні технології. На питання про наявність власної системи впровадження НОТ 13,7% опитуваних дали ствердну відповідь, 19,6% – засвідчили обмеження теоретичним рівнем знання, 62,7% – відповіли, що

роблять перші кроки в напрямі інноваційної освіти. Щодо рівня впровадження НОТ отримано такі відповіді: високий і низький – по 3,9%, 56,9% – зазначили свій рівень як середній, 35,3% – вище за середній. Володіння діагностичними методиками розподілилося таким чином: 84,3% володіють методикою спостереження, 78,4% – тестовими методиками, 62,7% – анкетування, 2,0% засвідчили володіння методиками психодинамічної арт-терапії.

Таким чином, аналіз анкетного опитування щодо готовності педагогів до інноваційної діяльності дає підстави зробити висновки, що мотивація до впровадження НОТ на початку експерименту знаходиться на високому рівні, а самооцінка стосовно рівня впровадження (готовності до впровадження) у більшості відповідей засвідчена на середньому рівні. Вчителі виявили готовність та бажання удосконалювати свої знання та практичні навички.

За результатами діагностування організовано відповідну роботу з педагогічними колективами закладів загальної середньої освіти. Виявлено, що відносно мала кількість відповідей щодо підвищення власного професійного рівня завдяки тренінгам, семінарам, воркшопам свідчить про недостатню практику участі в таких заходах. Відповіді на питання щодо вживаних освітніх технологій свідчать, що педагогічні працівники не приділяють достатньо уваги таким технологіям, як розвиток критичного мислення, проектним, проблемному навчанню, ситуативному моделюванню та особистісно-зорієнтованому навчанню, тобто найбільш затребуваним у технології тьюторингу в контексті розвитку соціально-особистісних компетентностей. Крім того, важливими виявилися результати опитування щодо привабливості використання інноваційних освітніх технологій. Більшість респондентів зазначили відповіді в контексті професійного зростання, що, безумовно, добре. Однак, низькими виявилися показники щодо корисності НОТ для учнів. Це засвідчило недостатню орієнтацію педагогів на інтереси учнів. Відповідно, результати анкетування дають можливість розробити програму підвищення тьюторських компетентностей учителів.

Наведемо перелік проведених у контексті завдань Експерименту заходів:



педагогічні ради закладів загальної середньої освіти (питання: «Про затвердження плану експериментальної роботи з тьюторингу в школі», «Створення творчих груп учителів-тьюторів»);

методичні наради, де обговорено тематику, проблемні напрями досліджень, питання практичної реалізації тьюторингу, організації розвитку соціально-особистісних компетентностей старшокласників;

сформовано експериментальну групу з керівників шкіл (О. Балакшина, О. Ярошинська, Ю. Шукевич, О. Пенцак), в кожному закладі освіти створено творчі групи педагогічних працівників, що сприяло активізації інноваційної діяльності педагогів, їх залученню до наукового дослідження (жовтень, 2021 р.);

організовано самоосвітню роботу (інформальну освіту) педагогів, а саме: укладено індивідуальні плани самоосвіти з урахуванням тематики, проблемних напрямів дослідження, завдань I етапу Експерименту; проведено науково-методичні консультації з метою підготовки педагогів до участі в програмі експерименту, поетапній реалізації його завдань;

досліджено особливості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти щодо організації освітнього процесу з використанням технології тьюторингу (жовтень 2021 р. – червень 2022 р.).

За результатами I етапу Експерименту зроблено наступні висновки: приватні заклади освіти мають варіативне освітнє середовище, де учні старших класів мають широке поле для вибору: на вибір кілька іноземних мов, різні програми з основних предметів, інтегровані авторські курси, профілізація доповнюється традиційними можливостями – участь в олімпіадах, МАН, проєктах, конкурсах, позакласних заходах. Наприклад, заклад загальної середньої освіти «Фінансовий ліцей» створює поле для вибору переважно у позакласній, проєктній діяльності та шляхом надання можливостей участі в олімпіадах, МАН, проєктах, конкурсах тощо;

розроблено методику, технологію дослідження, механізми оцінювання емпіричних даних: анкетування, бесіди, спостереження, тестування. Серед них:

анкети «Ціннісні орієнтації підлітків», «Громадянські ціннісні орієнтації старшокласників», тест-опитувальник особистісної зрілості учнів, опитувальник спрямованості особистості, шкала самоповаги Розенберга, тест «Самооцінка», опитувальники «Локус-суб'єктного контролю», «Автономність», «Організованість», «Упевненість у собі», «Саморегуляція», «Ваш творчий потенціал», шкала комунікативних та організаторських здібностей (КОЗ), тести «Креативність», Р. Кеттелла (16 RF), Лірі: діагностика міжособистісних відносин (ДМО). Результатами оцінювання визначено лист-спостереження (індикатори: поведінка, продукт, досягнення), самооцінювання (високий, середній та низький рівні), портфоліо учня, тести.

Для вирішення завдань Експерименту організовано методичний супровід діяльності педагогічних працівників (колективів) з урахуванням даних їхнього анкетування:

- науково-практичний семінар «Практичні інструменти роботи тьютора у дистанційному навчанні» на базі Фінансового ліцею м. Києва;
- науково-практичний семінар «Особливості тьюторського супроводу учнів старших класів» на базі Українського аграрного ліцею м. Умані;
- вебінар та практикум «Тьюторинг у ЗЗСО» для магістрантів ОПП 011 «Педагогіка вищої школи. Тьюторинг» на базі кафедри педагогіки Педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;
- науково-практичний семінар «Роль тьютора у розвитку ключових компетентностей старшокласників засобами індивідуалізації освіти» на базі Приватної школи «Афіни» м. Києва;
- засідання методичних об'єднань учителів-тьюторів з обміну досвідом розроблення й реалізації індивідуальних програм освітнього супроводу старшокласників.

Налагоджено співпрацю з кафедрою педагогіки Педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ); Інститутом інноваційної освіти (м. Вроцлав, Польща (Instytut innowacyjnej

edukacji), Коллегіумом Вратіславієнсе (м. Вроцлав, Польща (Collegium Wratislaviense), фаховим Всеукраїнським періодичним виданням - науково-методичним журналом «Рідна школа».

З метою підвищення рівня професійної компетентності педагогів розроблено і організовано науково-методичний супровід Експерименту. У рамках Тьюторинг-проєкту постійно проводиться консультування науковців і педагогів-практиків, науково-комунікативні заходи різного рівня в режимі online, offline, змішаному форматі, а саме:

- IV Міжнародний Конгрес тьюторингу (29-30.10.2021 р.) (інформаційне повідомлення на сайті Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» про проведення заходу: <https://imzo.gov.ua/2021/11/04/vidbuvsia-iv-mizhnarodnyy-konhres-t-iutorynhu/>);
- науковий онлайн-семінар «Освітні системи: ретроспектива, інноватика» (до 100-річчя Всеукраїнського науково-педагогічного журналу «Рідна школа») (02.04.2022 р.);
- звітно-наукова конференція викладачів, аспірантів і докторантів НПУ імені М.П. Драгоманова за підсумками наукових досліджень 2021 року «Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету» (17-24.05.2022 р.);
- «Школа тьюторів» (64-годинна програма підготовки тьюторів, лютий-квітень 2022 р.);
- Міжнародна науково-практична конференція «Інновації в сучасній освіті: методологія, технології, ресурсне забезпечення, дидактичні та виховні аспекти» (20.05.2022 р.);
- Міжнародна науково-практична конференція «Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах» (29-30.04.2022 р.).

Протягом I етапу Експерименту підготовлено та видано:

1. Дем'яненко Н.М. Проектування інтегрованої технології ситуативного моделювання в педагогічній магістратурі. *Рідна школа*. 2021. № 1-2. С. 55-61.
2. *Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України: науково-методичний посібник (за результатами магістерського науково-контекстного проєкту) / магістранти-автори Проєкту: О.О. Багінська, Н.Б. Буряк, О.А. Гарбуз, Д.О. Данчук, К.В. Заблоцька, Г.О. Кочконян, О.П. Мусійчук, Я.С. Назаренкова, Г.В. Сербулова, М.О. Харабара, А.В. Швець; консультування: Н.М. Дем'яненко, Н.Л. Акініна, Т.В. Багрій, І.М. Кравченко, В.О. Смікал; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко*. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 353 с.
3. Дем'яненко Н.М. Про задум і організацію магістерського науково-контекстного проєкту «Інноваційні авторські освітньо-виховні системи». *Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України: науково-методичний посібник; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко*. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 5-11.
4. Андрущенко В.П., Дем'яненко Н.М. Феномен педагогічної інноватики в науково-теоретичному обґрунтуванні й освітній практиці (концептуальні засади, результати і перспективи магістерського Проєкту «Інноваційні авторські освітньо-виховні системи»). *Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України: науково-методичний посібник; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко*. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 12-32.
5. Швець Т.Е. Тьюторський супровід розвитку навичок 4К: креативність, критичне мислення, комунікація та командна праця. *Освітні системи: ретроспектива, інноватика (до 100-річчя Всеукраїнського науково-педагогічного журналу «Рідна школа»)*. Електронний збірник матеріалів наукового онлайн-семінару / за ред. д. пед. н., проф. Дем'яненко Н.М. Київ : ВЦ НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. С. 142-145.
6. Швець Т.Е. Тьюторська компетентність вчителя як умова індивідуалізації в освіті. *Традиції та новації у сфері педагогіки та психології: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 4–5 лютого 2022 р.* Київ

- : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2022. С. 32-36.
7. Швець Т.Е. Досвід впровадження тьюторингу в польських школах. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 80. Т. 2. С. 70-76.
  8. Швець Т.Е. Технологія сімейного тьюторингу як приклад співпраці вчителів та батьків. *Основні напрями розвитку педагогічної науки: традиції та інновації*. Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 11-12 лютого 2022 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2022. С. 21-25.
  9. Demyanenko N.M. The integrated technology of situation simulation in organizing educational environment. *Section III. ANDRAGOGICAL TECHNOLOGIES IN ORGANIZING EDUCATIONAL ENVIRONMENT. Lifelong learning: trends, challenges, prospects: the collective monograph / edited by N. Demyanenko, V. Benera*. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 111-129. DOI: <https://doi.org/10.37835/2410-2075-2021-1-01-6>
  10. DEMYANENKO Natalia, ILLIUSCHENKO Serhii, POVIDAICHYK Mykhailo, DOROSH Tetiana (2021). The Problem of Developing the Reflexivity of Future Specialists in Social and Humanistic Sciences in the Context of Postmodernism. *Postmodern Openings*. Volume 12. Issue 4. P. 171-183. (Indexed by Web of Science Core Collection). DOI: <https://doi.org/10.18662/po/12.4/>
  11. Дем'яненко Н.М. Про хід першого етапу Всеукраїнського педагогічного експерименту «Тьюторська модель розвитку професійних компетентностей старшокласників в умовах інформаційно-цифрового суспільства». *Звітна наукова конференція НПУ імені М.П. Драгоманова «Освіта і наука - 2021»*, 17-19 травня 2021 р.
  12. Дем'яненко Н.М., Бойко А.М. Суб'єкт-суб'єктні відносини «вчитель-учень» як партнерська взаємодія. *Партнерство в освіті та соціальній роботі: сучасні виклики та перспективи*. Матеріали міжвузівської науково-практичної

конференції, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький, 22 лютого 2022 р. Хмельницький: ПП «А.В. Царук», 2022. С. 17-20.

Звіт про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу Експерименту заслухано та обговорено на засіданнях педагогічних рад Приватної школи «Афіни» м. Києва, Фінансового ліцею, ліцею Еколенд, Українського аграрного ліцею, кафедри педагогіки Педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

На II (концептуально-діагностичному) етапі Експерименту планується:  
на основі опрацювання науково-педагогічної літератури уточнити зміст понять: «соціально-особистісна компетентність», «тьюторський супровід», «тьюторська діяльність», «тьюторинг»;

розробити Концепцію тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів;

сконструювати Інтегровану тьюторську модель тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів в закладі загальної середньої освіти;

доопрацювати і затвердити методики, технології проведення Експерименту: добір інструментарію для діагностування ефективності тьюторського супроводу;

розробити методики визначення рівня сформованості розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів у закладі загальної середньої освіти;

схарактеризувати рівні сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів;

здійснити констатувальну діагностику рівнів сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів;

визначити та обґрунтувати психолого-педагогічні та соціальні умови формування соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів;

організувати методичну допомогу учасникам експерименту шляхом проведення тренінгів, семінарів, консалтингової діяльності;

створити онлайн-платформу з необхідним інформаційним забезпеченням щодо Експерименту;

розробити «Робочий зошит тьютора»: набір тьюторських методик індивідуального супроводу учнів старших класів;

підбити підсумки II (концептуально-діагностичного) етапу експерименту.

**Наукові керівники:**

доктор педагогічних наук, професор,  
завідувачка кафедри педагогіки  
Національного педагогічного  
університету імені М.П. Драгоманова



Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО

кандидат педагогічних наук,  
заступник директора з науково-методичної  
роботи Приватної школи «Афіни», м. Київ



Тетяна ШВЕЦЬ

**Координатор:**

кандидат філософських наук,  
завідувач сектору авторського  
педагогічного новаторства  
відділу інноваційної діяльності та  
дослідно-експериментальної роботи  
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»



Світлана БОЙКО




**ЗАТВЕРДЖЕНО**наказ Міністерства  
освіти і науки УкраїниРР РР дддд № ААА**ПРОГРАМА**

II (концептуально-діагностичного) етапу  
проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою  
«Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей  
учнів старших класів»  
на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва,  
Львівської та Черкаської областей  
на липень 2022 р. – червень 2023 р.

№	Зміст роботи	Строк виконання	Очікувані результати
II (концептуально-діагностичний) етап (вересень 2022 р. - червень 2023 р.)			
1.	На основі опрацювання науково-педагогічної літератури уточнити зміст понять: «соціально-особистісна компетентність», «тьюторський супровід», «тьюторська діяльність», «тьюторинг»	Вересень 2022 р. – травень 2023 р.	Науково-методичне обґрунтування базових понять за темою дослідження.
2.	Розробити Концепцію тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів	Вересень – грудень 2022 р.	Концепція тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів
3.	Сконструювати Інтегровану тьюторську модель тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів в закладі загальної середньої освіти	Вересень 2022 р. – березень 2023 р.	Інтегрована тьюторська модель тьюторського супроводу розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів



			в закладі загальної середньої освіти
4.	Доопрацювати і затвердити методики, технології проведення Експерименту: добір інструментарію для діагностування ефективності тьюторського супроводу	Вересень – грудень 2022 р.	Програми і методики проведення експериментальних досліджень, інструменти для відстеження результату
5.	Розробити методики визначення рівня сформованості розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів у закладі загальної середньої освіти	Вересень – грудень 2022 р.	Діагностичний інструментарій дослідження сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів
6.	Схарактеризувати рівні сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів	Вересень – грудень 2022 р.	Текстові та графічні матеріали, що презентують рівні сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів
7.	Здійснити констатувальну діагностику рівнів сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів	Вересень 2022 р. – березень 2023 р.	Текстові та графічні результати проведеної діагностики рівнів сформованості соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів
8.	Визначити та обґрунтувати психолого-педагогічні та соціальні умови формування соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів	Січень–березень 2023 р.	Характеристика психолого-педагогічних та соціальних умов формування соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів

9.	Організувати методичну допомоги учасникам експерименту шляхом проведення тренінгів, семінарів, консалтингової діяльності	Вересень 2022 р. –травень 2023 р.	Матеріали тренінгів, семінарів, консультацій
10.	Створити онлайн-платформи з необхідним інформаційним забезпеченням щодо Експерименту	Вересень 2022 р. –травень 2023 р.	Он-лайн платформа з інформаційним забезпеченням щодо Експерименту
11.	Розробити «Робочий зошит тьютора»: набір тьюторських методик індивідуального супроводу учнів старших класів	Січень–травень 2023 р.	Робочий зошит тьютора
12.	Підбити підсумки II (концептуально-діагностичного) етапу експерименту	Травень 2023 р.	Звіт про проведення II (концептуально-діагностичного) етапу експерименту

**Наукові керівники:**

доктор педагогічних наук, професор,  
завідувачка кафедри педагогіки  
Національного педагогічного  
університету імені М.П. Драгоманова



Наталія ДЕМ'ЯНЕНКО

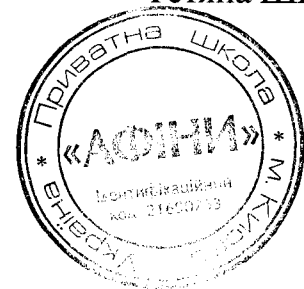
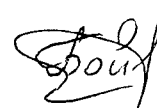
кандидат педагогічних наук,  
заступник директора з науково-методичної  
роботи Приватної школи «Афіни», м. Київ



Тетяна ШВЕЦЬ

**Координатор:**

кандидат філософських наук,  
завідувач сектору авторського  
педагогічного новаторства  
відділу інноваційної діяльності та  
дослідно-експериментальної роботи  
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Світлана БОЙКО

